

Ohjeta jätevesijärjestelmän valintaan ja valintataulukon käyttöön

Käytä tätä taulukkoa **ohjeellisena** apuvälineenä jätevesijärjestelmää valitessasi

Muista aina teettää maaperäselvitys ennen kuin ryhdyt hankkimaan jätevedenpuhdistusjärjestelmää, sillä kukin järjestelmä sopii vain tiettyntyyppiseen maaperään

Teetä jätevesijärjestelmän suunnitelma siihen koulutetulla asiantuntijalla

Tarkastuta jätevesijärjestelmän suunnitelma kunnan rakennustarkastajalla ennen kuin ryhdyt muihin toimenpiteisiin

Jätevesijärjestelmää valittaessa tulee ottaa aina huomioon monta asiaa. Pohdi esimerkiksi seuraavat asiat läpi ennen kuin ryhdyt käymään taulukkoa läpi:

- 1.** Minkälainen nykyinen puhdistusjärjestelmä on? Täyttääkö se jo jätevesiasetuksen (542/2003) vaatimukset (BHK poisto 90%, fosforin poisto 85% ja typen poisto 40 %), sillä jos vaatimukset täyttyvä, silloin pelkkä jätevesijärjestelmän selvitys riittää
- 2.** Onko kiinteistön lähetyvillä muuta asutusta? Jos on, kannattaa aina pyrkiä ratkaisemaan jätevesienkäsittely useamman kiinteistön yhteistyöllä, kuin kiinteistökohtaisesti. Näin säästyy euroja
- 3.** Ota selvää onko kunnan jätevesiverkko laajentumassa kiinteistösi lähetyville ja pohdi olisiko siihen kannattavaa liittyä
- 4.** Mieti minkälaista kiinteistön tuottama jätevesi on nyt ja tulevaisuudessa. Jos kiinteistössä ei ole esimerkiksi vesivessaa, se vaikuttaa paljon jätevesijärjestelmän valintaan
- 5.** Muista aina sijoittaa järjestelmä huollon ja korjausten kannalta hyvään paikkaan, sillä esimerkiksi keskelle peltoa ei kelirikon aikana pääse lainkaan imuatolla.

JATEVESIJARJESTELMAN VALINTATAULUKKO			Kyläputsari (Jos sellainen on lähistöllä)	Kiinteistökohtainen pien- tai panospuhdistamo	Maasuodattamo: tyhjennettävä lietesäiliö, suodatin- kenttä ja kokoomakaivo	Maahanimeyttämö: tyhjennettävä lietesäiliö ja imeytyskenttä	Fosforinpoistolaitte Liitettyä maasuodattamoon tai maahanimeyttämöön	Sakokaivo + fosforinpoistolaitte	Tyhjennettävä umpisäiliö	
Kiinteistön tyyppi ja käyttö	Maaperän ominaisuudet	Valumien todennäköisyys vesistöön								
Kylässä sijaitseva omakotitalo	Hyvin läpäisevä hiekkamaa, pohjavesialue		●	○					●	
	Hyvin läpäisevä hiekkamaa, ei pohjavesialueella	Ei vesistöjä lähistöllä		●	●	○	○	○		
		Vesistöjä lähistöllä, mutta valumat epätodennäköisiä		●	●	○				
		Valumat vesistöön todennäköisiä tai selviä		●						●
	Lajittumaton maa-aines	Ei vesistöjä lähistöllä		●	○	○	○			
		Vesistöjä lähistöllä, mutta valumat epätodennäköisiä		●	○					
		Valumat vesistöön todennäköisiä tai selviä		●						
	Savimaa	Ei vesistöjä lähistöllä		●	○					
		Vesistöjä lähistöllä, mutta valumat epätodennäköisiä		●	○					
		Valumat vesistöön todennäköisiä tai selviä		●						●
	Kallioinen maasto		●	○					●	
	Haja-asutusalueella sijaitseva omakotitalo tai ympärivuotisessa käytössä oleva kesäasunto	Hyvin läpäisevä hiekkamaa, pohjavesialue		●	○					●
Hyvin läpäisevä hiekkamaa, ei pohjavesialueella		Ei vesistöjä lähistöllä		●	●	○	○	○		
		Vesistöjä lähistöllä, mutta valumat epätodennäköisiä		●	●	○				
		Valumat vesistöön todennäköisiä tai selviä		●						
Lajittumaton maa-aines		Ei vesistöjä lähistöllä		●	○	○	○			
		Vesistöjä lähistöllä, mutta valumat epätodennäköisiä		●	○					
		Valumat vesistöön todennäköisiä tai selviä		●						●
Savimaa		Ei vesistöjä lähistöllä		●	○					
		Vesistöjä lähistöllä, mutta valumat epätodennäköisiä		●	○					
		Valumat vesistöön todennäköisiä tai selviä		●						●
Kallioinen maasto			●	○					●	

- = Kohteeseen kaikkein suositeltavin vaihtoehto
- = kohteessa mahdollinen vaihtoehto
- = Mahdollinen käytön mukaan

HUOM! Kaikissa kohteissa aina tapauskohtainen harkinta!

JÄTEVESIJÄRJESTELMÄN VALINTATAULUKKO

Ympärivuotisessa käytössä olevat kiinteistöt, joissa kuivakäymälä

Kiinteistön tyyppi ja käyttö	Maaperän ominaisuudet	Valumien todennäköisyys vesistöön	Kyläputsari (Jos sellainen on lähistöllä)	Maa-suodattamo: tyhjennettävä lietesäiliö, suodattokenttä ja kokoomakaivo	Maahanimeyttämö: tyhjennettävä lietesäiliö ja imeytyskenttä	Fosforinpoistolaitte Litteritynä maa-suodattamoon tai maahanimeyttämöön	Sakokaivo + fosforinpoistolaitte	Tyhjennettävä umpisäiliö
Ympärivuotisessa käytössä oleva omakotitalo tai kesäasunto, jossa harmaat vedet johdetaan viemäriin	Hyvin läpäisevä hiekkamaa, pohjavesialue		●	○				●
	Hyvin läpäisevä hiekkamaa, ei pohjavesialueella	Ei vesistöjä lähistöllä	●	○	○	○		○
		Vesistöjä lähistöllä, mutta valumat epätodennäköisiä	●	○	○			○
		Valumat vesistöön todennäköisiä tai selviä	●					●
	Lajittumaton maa-aines	Ei vesistöjä lähistöllä	●	○	○			○
		Vesistöjä lähistöllä, mutta valumat epätodennäköisiä	●	○	○			○
		Valumat vesistöön todennäköisiä tai selviä	●					●
	Savimaa	Ei vesistöjä lähistöllä	●	○				○
		Vesistöjä lähistöllä, mutta valumat epätodennäköisiä	●	○				○
		Valumat vesistöön todennäköisiä tai selviä	●					○
	Kallioinen maasto		●					●
	Ympärisövuotisessa käytössä oleva omakotitalo tai kesäasunto, jossa jätevedet kannetaan ulos	Hyvin läpäisevä hiekkamaa, pohjavesialue		●	○			
Hyvin läpäisevä hiekkamaa, ei pohjavesialueella		Ei vesistöjä lähistöllä	●	○	○	○		○
		Vesistöjä lähistöllä, mutta valumat epätodennäköisiä	●	○				○
		Valumat vesistöön todennäköisiä tai selviä	●					○
Lajittumaton maa-aines		Ei vesistöjä lähistöllä	●	○	○			○
		Vesistöjä lähistöllä, mutta valumat epätodennäköisiä	●	○	○			○
		Valumat vesistöön todennäköisiä tai selviä	●					●
Savimaa		Ei vesistöjä lähistöllä	●	○				○
		Vesistöjä lähistöllä, mutta valumat epätodennäköisiä	●	○				○
		Valumat vesistöön todennäköisiä tai selviä	●					○
Kallioinen maasto			●					●

- = Kohteeseen kaikkein suositeltavin vaihtoehto
- = kohteessa mahdollinen vaihtoehto
- = Mahdollinen käytön mukaan

HUOM! Kaikissa kohteissa aina tapauskohtainen harkinta!

JÄTEVESIJÄRJESTELMÄN VALINTATAULUKKO

Vain kesäkäytössä olevat kiinteistöt, joissa vesivessa

Kiinteistön tyyppi ja käyttö	Maaperän ominaisuudet	Valumien todennäköisyys vesistöön	Kyläpuotsari (Jos sellainen on lähistöllä)	Kiinteistökohtainen pien- tai panospuhdistamo	Maasuodattamo: Tyhjennettävä lietesäiliö, suodattin- kenttä ja kokonomaivo	Maahanimeyttämö: Tyhjennettävä lietesäiliö ja imeytyskenttä	Fosforinpoistolaitte Liitettyinä maasuodattamoon tai maahanimeyttämöön	Sakokaivo + fosforinpoistolaitte	Tyhjennettävä umpisäiliö	
Kesämökki, jossa sisävesä ja viemäröinti	Hyvin läpäisevä hiekkamaa, pohjavesialue		●	○					●	
	Hyvin läpäisevä hiekkamaa, ei pohjavesialueella	Ei vesistöjä lähistöllä		●	○	○	○	○		
		Vesistöjä lähistöllä, mutta valumat epätodennäköisiä		●	○	○				
		Valumat vesistöön todennäköisiä tai selviä		●	○					●
	Lajittumaton maa-aines	Ei vesistöjä lähistöllä		●	○	○	○			
		Vesistöjä lähistöllä, mutta valumat epätodennäköisiä		●	○					
		Valumat vesistöön todennäköisiä tai selviä		●	○					
	Savimaa	Ei vesistöjä lähistöllä		●	○	○				
		Vesistöjä lähistöllä, mutta valumat epätodennäköisiä		●	○	○				
		Valumat vesistöön todennäköisiä tai selviä		●	○					●
	Kallioinen maasto		●	○					●	

- = Kohteeseen kaikkein suositeltavin vaihtoehto
- = kohteessa mahdollinen vaihtoehto
- = Mahdollinen käytön mukaan

HUOM! Kaikissa kohteissa aina tapauskohtainen harkinta!

JÄTEVESIJÄRJESTELMÄN VALINTATAULUKKO

Vain kesäkäytössä olevat kiinteistöt

Kiinteistön tyyppi ja käyttö	Maaperän ominaisuudet	Valumien todennäköisyys vesistöön	Tyhjennettävä umpisäiliö	Saostuspallo	Saunakaivo	Vesien kaataminen tai johtaminen maahan
Kesämökki, jossa kuivakäymälä, harmaat vedet johdetaan viemäriin	Hyvin läpäisevä hiekkamaa, pohjavesialue		☐	☒		
	Hyvin läpäisevä hiekkamaa, ei pohjavesialueella	Ei vesistöjä lähistöllä	☐	☒		
		Vesistöjä lähistöllä, mutta valumat epätodennäköisiä	☐	☒		
		Valumat vesistöön todennäköisiä tai selviä	☐	☒		
	Lajittumaton maa-aines	Ei vesistöjä lähistöllä	☐	☒		
		Vesistöjä lähistöllä, mutta valumat epätodennäköisiä	☐	☒		
		Valumat vesistöön todennäköisiä tai selviä	☐	☒		
	Savimaa	Ei vesistöjä lähistöllä	☐	☒		
		Vesistöjä lähistöllä, mutta valumat epätodennäköisiä	☐	☒		
		Valumat vesistöön todennäköisiä tai selviä	☐	☒		
Kallioinen maasto		☐	☒			
Kesämökki tai sauna, jossa kantovesi	Hyvin läpäisevä hiekkamaa, pohjavesialue		☐	☐	☒	☒
	Hyvin läpäisevä hiekkamaa, ei pohjavesialueella	Ei vesistöjä lähistöllä	☐		☒	☒
		Vesistöjä lähistöllä, mutta valumat epätodennäköisiä	☐		☒	☒
		Valumat vesistöön todennäköisiä tai selviä	☐		☒	☒
	Lajittumaton maa-aines	Ei vesistöjä lähistöllä	☐		☒	☒
		Vesistöjä lähistöllä, mutta valumat epätodennäköisiä	☐		☒	☒
		Valumat vesistöön todennäköisiä tai selviä	☐		☒	☒
	Savimaa	Ei vesistöjä lähistöllä	☐		☒	☒
		Vesistöjä lähistöllä, mutta valumat epätodennäköisiä	☐		☒	☒
		Valumat vesistöön todennäköisiä tai selviä	☐		☒	☒
Kallioinen maasto		☐		☒	☒	

- = Kohteeseen kaikkein suositeltavin vaihtoehto
- = kohteessa mahdollinen vaihtoehto
- = Mahdollinen käytön mukaan

HUOM! Kaikissa kohteissa aina tapauskohtainen harkinta!

Harmaa jätevesi

kotitalouden pesuvesistä muodostuva jätevesi, joka ei sisällä käymäläjätteitä.

Kyläputsari

Kyläputsari on kylän yhteinen panospuhdistamo, jonne kiinteistöjen jätevedet johdetaan putkistoa pitkin. Putsarin hankintaa varten perustetaan tavallisimmin jätevesiosuuskunta. Järjestelmä on kiinteistöjen omistajille vaivaton ja edullinen ratkaisu. Kyläputsari toimii vakaasti jo 50 asukkaan yhteisössä. Kokorajoituksia ei ole.

Kiinteistökohtainen pien- tai panospuhdistamo

Pienpuhdistamo on yhden tai muutaman kiinteistön yhteinen pieni jätevedenpuhdistamo, joka puhdistaa veden biologisen ja/tai kemiallisen prosessin kautta. Toimivuuden edellytyksenä on ja mieluiten tasainen käyttö sekä riittävä ravinnemäärä. Ilman vessavesiä puhdistamo harvoin toimii hyvin. Puhdistamo vaatii toimiakseen sähköä, biologista tai kemiallista seosta ja säännöllistä tarkkailua.

Maasuodattamo: tyhjennettävä lietesäiliö, suodatuskenttä, kokoomakaivo

Maasuodattamossa jätevedet ohjataan sakokaivoon tai lietesäiliöön, johon erottuu kiinteä liete. Säiliö tyhjennetään kahdesti vuodessa. Säiliöstä vedet ohjataan imeytysputkistoihin, joista ne valuvat rakennetun suodatuskentän läpi kokoomaputkistoon ja sen kautta kokoomakaivoon. Lopuksi saatetaan edellyttää fosforinpoistokaivoa. Kaivosta vedet johdetaan ojaan tms. Oikein rakennetun maasuodatuskentän ikä on noin 15-20 vuotta.

Maahanimeyttämö: tyhjennettävä lietesäiliö ja imeytyskenttä

Maahanimeyttämö eroaa maasuodattamosta siten, että siinä vesiä ei kerätä kokoomaputkistolla yhteen pisteeseen, vaan vedet kulkeutuvat imeytyskentästä maaperään ja edelleen pohjaveteen.

Musta jätevesi

jätevesi, joka sisältää käymäläjätteitä

Fosforinpoistolaite liitettynä maasuodattamoon tai maahanimeyttämöön

Maasuodattamoon tai maahanimeyttämöön voidaan tapauksesta ja kunnasta riippuen edellyttää fosforinpoistolaitteistoa. Markkinoilla on erilaisia vaihtoehtoja, joista osa voidaan asentaa alkupäähän, osa loppupäähän pudistujärjestelmää.

Sakokaivot + fosforinpoistolaite

Fosforinpoistolaitteisto asennetaan joko viimeiseen sakokaivon jälkeen tai maan päälle.

Tyhjennettävä umpisäiliö

Umpisäiliö on nimensä mukaisesti säiliö, johon jätevesi kerääntyy eikä kulkeudu eteenpäin ilman tyhjennystä. Säiliöön voidaan sijainnista riippuen edellyttää johdettavaksi kaikki jätevedet, pelkän vessavedet tai vessa- ja pesukonevedet.

Saunakaivo

Saunan pesuvedet johdetaan saunakaivoon, josta ne imeytyvät imeytyskenttään kaivossa olevien reikien kautta.

Saostuspallo

Saostuspallo asennetaan tarvittaessa saunakaivon eteen. Saunapalloon saostuvat rasvaiset tiskivedet ja pesuveden mukana kulkeutuva kiinteä aines (mm. hiukset).

Vesien kaataminen tai johtaminen maahan

Saunan ja kesämökin pesuvedet voidaan johtaa maahan, jos valumavaaraa vesistöön tai talousvesikaivoon ei ole.